

Najkrajšie vyhliadky

50 výletov za vyhliadkami

Najkrajšie vyhliadky

Ján Lacika

Zostavil: Daniel Kollár

Najkrajšie vyhliadky

1. vydanie, 2016

© Autor textu: Ján Lacika

Zodpovedný redaktor a editor: Daniel Kollár

Jazyková úprava: Jana Hyžová

© Fotografie: Ján Lacika

Fotografia na obálke: Morava a hrad Devín

Úprava fotografií: Tomáš Votava

Mapy: VKÚ, a. s., Harmanec

Výrezy máp: Tibor Kollár

© Dizajn a typografia: Erika Mészárosová a Zuzana Kollárová

Tlač: impression world, spol. s r. o., Prešov

Akékoľvek, hoci aj čiastočné použitie diela je dovoľené len s písomným súhlasom vydavateľstva DAJAMA.

© RNDr. Daniel Kollár – DAJAMA

Ľubľanská 2, 831 02 Bratislava

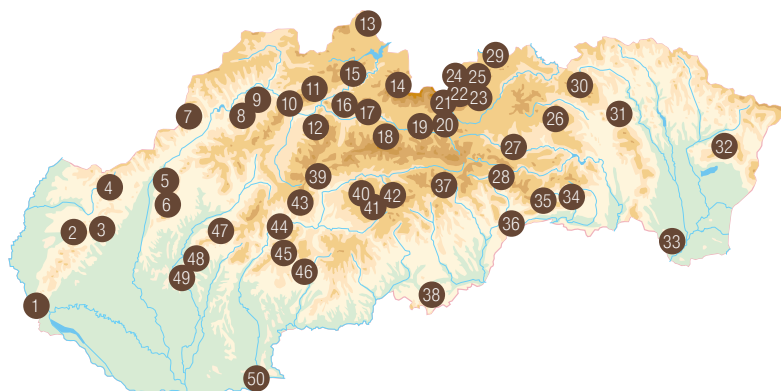
tel.: +421 (2) 446 317 02, info@dajama.sk, www.dajama.sk

Vydalo vydavateľstvo DAJAMA v roku 2016 ako svoju 267. publikáciu.

ISBN 978-80-8136-0626

Obsah

1. Devínske vyhliadky	7	25. Ždiarske vyhliadky	103
2. Plavecké vyhliadky	11	26. Spišské vyhliadky	107
3. Smolenické vyhliadky	15	27. Severné vyhliadky Slovenského raja	111
4. Myjavské vyhliadky	19	28. Južné vyhliadky Slovenského raja	115
5. Dolnovážske vyhliadky	23	29. Pieninské vyhliadky	119
6. Inovecké vyhliadky	27	30. Vyhliadky spod Čergova	123
7. Vršatské vyhliadky	31	31. Šarišské vyhliadky	127
8. Manínske vyhliadky	35	32. Vihorlatské vyhliadky	131
9. Súľovské vyhliadky	39	33. Zemplínske vyhliadky	135
10. Strečnianske vyhliadky	43	34. Jasovské vyhliadky	139
11. Vyhliadky na Rozsutec	47	35. Zádielske vyhliadky	143
12. Turčianske vyhliadky	51	36. Silické vyhliadky	147
13. Vyhliadky spod Babej hory	55	37. Muránske vyhliadky	151
14. Roháčske scenérie	59	38. Cerovské vyhliadky	155
15. Vyhliadky na oravské bradlá	63	39. Starohorské vyhliadky	159
16. Vyhliadky spoza Choča	67	40. Polianske vyhliadky	163
17. Liptovské vyhliadky	71	41. Podpolianske vyhliadky	167
18. Demänovské vyhliadky	75	42. Sihlianske vyhliadky	171
19. Podtatranské vyhliadky	79	43. Kremnické vyhliadky	175
20. Štrbské vyhliadky	83	44. Hronské vyhliadky	179
21. Vyhliadky nad Popradským plesom	87	45. Štiavnické vyhliadky	183
22. Vyhliadky nad Zeleným plesom	91	46. Krupinské vyhliadky	187
23. Lomnické vyhliadky	95	47. Rázielske vyhliadky	191
24. Javorinské vyhliadky	99	48. Tribečské vyhliadky	195
		49. Zoborské vyhliadky	199
		50. Štúrovské vyhliadky	203

Milí čitatelia,
príjemným spštením potuliek po krajine bývajú pekné vyhliadky. Na radosť túlajúcich sa obdivovateľov prírodných i kultúrnych krás je ich na Slovensku mnoho. Zväčša kopcovitá krajina je poskladaná z pahorkov, kopcov, vrchov, hrebeňov a zo štítov, na ktorých nám les ani iná prekážka nebránia rozhliadnuť sa navôkol a pokochať sa blízkymi aj vzdialenými horizontmi. Z tisícok miest s výhľadom sme vybrali vyše dvesto najkrajších predstavujúcich najpôsobivejšie a najfotogenickejšie scenérie na Slovensku.

Čo rozhodovalo o ich výbere? Dalo by sa očakávať, že najdôležitejším parametrom vyhliadky je vizuálny rozsah výhľadu. Uvidieť zo Zobora Alpy či zo Silickej planiny Tatry je síce ohromujúci úkaz, ale, pravdupovediac, je zriedkavý. Pri výbere vyhliadok treba siahnuť po iných vlastnostiach, ktorými nás obdaria oveľa častejšie. Naše miesta s výhľadom predstavujú záukutia a scenérie, ktoré sú nevšedné,

jedinečné, bizarné, rozmanité, majúce vlastný príbeh či osobitého ducha... Atraktívnosť a príťažlivosť majú za normálnych poveternostných podmienok, avšak denné či sezónne modifikácie osvetlenia a farebnosti pozorovanej krajiny sú tiež potešujúcou pridanou hodnotou.

Pri tvorbe koncepcie knihy sme zavrhlí model katalógu vybraných vyhliadok. Radšej sme zvolili ich zakomponovanie do výletných trás. Z päťdesiatky výletov za vyhliadkami je 39 skôr pre peších turistov (hoci viaceré z nich, okrem vysoko-horských, by zdolali aj zdatnejší horskí cyklisti) a 11 odporúčame absolvovať na bicykli. Vybrané vyhliadky zväčša prezentujú prírodnú krajinu Slovenska, do ktorej nevtieravo a harmonicky vstúpil človek v podobe hradov, kaplniek, kalvárií, technických pamiatok a stavieb ľudovej architektúry. Výber trás odráža mimoriadnu pestrosť a rozmanitosť krajinných typov vyskytujúcich sa na Slovensku v nesmierne koncentrovanej a diverzifikovanej podobe.

Na navrhovaných výletoch vstúpime do vysokohorského prostredia najvyšších pohorí, bizarnej krajiny bradlového pásma a dávno vyhasnutých vulkánov. Svoje miesto tu má aj často zaznávaná, pritom však prekvapujúco atraktívna tzv.

kotlinová turistika. Nečakané je aj to, že za vyhliadkami sa dá vybrať aj v nížinnej krajine Slovenska.

A tak hor' sa na cestu za vyhliadkami, z ktorých pohľad poteší srdce každého z nás!

Ján Lacika

Devínske vyhliadky

Aj keď vyhliadky zo západných a z juhozápadných svahov Devínskej Kobylы smerujú do susedného Rakúska, právom sa považujú za najkrajšie slovenské vyhliadky. Turistov obdarúvajú udivujúcimi pohľadmi na bizarné pieskové steny Sandbergu či očarujúcu siluetu devínskeho hradného brala.

Pod Sandbergom

Devínska Kobyla

Z vrcholu Devínskej Kobylы sa žiaden turista nerozhliadne do okolia, pretože dobrým výhľadom z najvyššieho miesta na území Bratislavy bráni les. Kým tam nepostaví rozhľadňu, za vyhliadkami sa treba vydať na západné a juhozápadné svahy, ktoré sa strmo zvažujú ku korytám Moravy a Dunaja tečúcim o vyše 300 výškových metrov nižšie. Zákomom chránenou lesostepou striedajúcou sa s teplomilným lesom vedú značkované turistické chodníky a náučný chodník s viacerými vyhliadkami s pozoruhodnou estetickou kvalitou.

Na Sandberg

Na peší výlet, ktorý zvládnu aj menej zdatní turisti, vyrazíme z bratislavskej mestskej časti Devínska Nová Ves. Po modrej turistickej značke vystúpime hore ulicou Slovinec k poslednému domu. Kúsok nad ním na nás v spodnej časti **Sandbergu (1)** čaká krásna vyhliadka. K **dolnej vyhliadke** treba odbočiť doprava na chodník obťahujúci sa okolo vodárne. Z chodníka sa otvára pozoruhodná panoráma s dožltá sfarbenými pieskovými útvarmi, ktoré skrývajú vzácne paleontologické poklady – fosílie rastlín a živočíchov obývajúcich pobrežie

Rieka Morava zo západného svahu Devínskej Kobyly

treťohorného mora. Obídením návršia, na ktorom kedysi stálo veľkomoravské hradisko, sa nám postupne predstavia vyhlídkové bonbóniky. Pod skalným útvarom sa trbliece hladina pohraničnej rieky Morava. Za ňou sa dá dobre rozpoznať noblesná architektúra dolnorakúskeho zámku Schlosshof, viac vpravo vidieť Cyklomost slobody umožňujúci pohodlný prístup k zámku z Devínskej Novej Vsi pešo alebo na bicykli. Prehliadkové defilé ukončuje krásna panoráma južnej časti Záhoria siahajúceho vľavo až po svahy Malých Karpát.

Za **hornou vyhlídkou (2)** treba vystúpiť nad žltú stenu Sandbergu po žltó značkovanom chodníku obchádzajúcom pieskovisko z ľavej strany. Výhľad z hornej hrany lomovej steny má ešte veľkolepejšie rozmery a kvality ako výhľad od vodárne. Za priaznivého počasia sa na západnom horizonte dajú rozpoznať výškové stavby Viedne a vzdialené končiare rakúskych Álp. Smerom na juh v úžasnej panoráme ako magnet oko turistu priťahuje rieka Morava a silueta hradu Devín, ku ktorému sa postupne priblížime.

Devín z juhozápadného svahu Devínskej Kobyly

K hradu Devín

Chodník pretína rozložitý západný svah Devínskej Kobily. Za kameňolomom nasleduje krátky lesný úsek, ktorý sa končí na **lúke s vyhlídkou (3)**. Z lúčneho svahu sa otvára úchvatná devínska panoráma s hradným bralom, niekdajším zemepanským mestiečkom Devín, dunajským korytom a krajinnými dominantami okolo rakúskeho mestiečka Hainburg. Modro značkovaný chodník zostupuje do Devína. Oplatí sa však strmou lúkou vystúpiť o niečo vyššie na červeno značkovaný chodník s ešte famóznejšim výhľadom.

Za poslednou vyhlídkou treba vstúpiť do areálu **hradu Devín (4)**. Starodávny hrad ponúka niekoľko vyhládok, pričom každá má inú kvalitu. Najkrajšia z nich bude k dispozícii po opätovnom sprístupnení citadely na najvyššom mieste hradného brala. K pekným patrí aj

vyhládka z terasy pri hradnej studni. Jej ozdobou je pôvabná Panenská veža týčiaca sa nad sútokom Dunaja s Moravou. Za treťou vyhlídkou treba zájsť k veľkomoravským pamiatkam. Z terasy dolného hradu sa ponúka impozantný výhľad do Devínskej brány, cez ktorú si mohutný Dunaj našiel cestu cez Malé Karpaty do Podunajskej nížiny.

Odporúčame

Výlet na Devínsku Kobylu možno absolvovať v každom ročnom období, avšak najzaujímavejší je na jar, keď je umocnený kvitnúcim kobercom lúčnych kvetov. Ozdobou národnej prírodnej rezervácie je žlté kvitnúcí hlaváčik jarný. Najlepšie svetlo na fotografovanie najkrajších panorám je ráno a podvečer, keď na devínske hradné bralo dopadajú slnečné lúče z bočných strán, cez deň je hrad presne oproti slnku. Auto možno nechať doma, štart a cieľ je komfortne dostupný mestskou hromadnou dopravou, pešo alebo na bicykli.

Plavecké vyhliadky

Záhorská strana Malých Karpát pomerne ostro vystupuje nad Borskú nížinu, a preto okrajové vrchy pohoria poskytujú krásne vyhliadky na rozľahlú nížinnú krajinu v najzápadnejšej časti Slovenska (pravda, ak nie sú zalesnené). Miesta s ďalekým výhľadom nájdeme na nenáročnej pešej turistickej trase najmä medzi dvoma záhorskými dedinami s prívlastkom „plavecký“.

Plavecký hrad

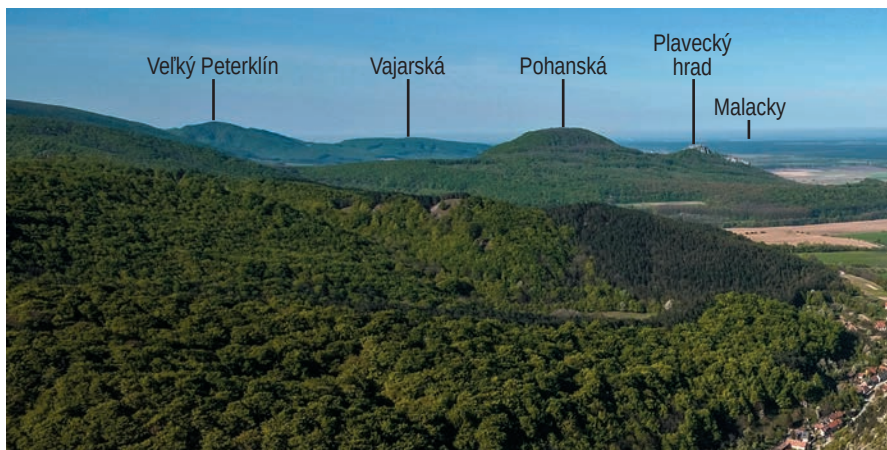
Plavecké predhorie

Severozápadný okraj Pezinských Karpát vytvára Plavecké predhorie. Tvorí ho úzky nesúvislý pás vrchov vklinený medzi Borskú nížinu a Bukovskú brázdou (pozdĺžnu vnútrohorskú depresiu). V jej strede leží obec Buková a rovnomenná vodná nádrž. Okrem vyhliadok je Plavecké predhorie turisticky príťažlivé aj vďaka historickým a archeologickým pamiatkam a krasovým útvarom v oblasti Plaveckého krasu.

K Plaveckému hradu

Východiskom pešieho výletu za vyhliadkami Plaveckého predhoria je Plavecké Podhradie. Zo

záhorskej obce so zachovaným renesančným kaštieľom (verejnosti neprístupný) vystúpime po modro značkovanej turistickej trase, ktorá je zároveň aj náučným chodníkom, na skalnatý vrch nesúci zrúcaniny **Plaveckého hradu (1)**. Hradný vrch nie je vysoký, neďaleká Vápenná ho prevyšuje o 350 m. Pôsobí však mohutne, pretože sa dvíha priamo od úpätia pohoria ležiaceho o 200 m nižšie. Kamenné hradby stredovekého hradu z 13. storočia poskytujú famózný výhľad ponad rozľahlý zelený koberec Boru prekrývajúci piesky naviete na plochý povrch Borskej nížiny. Na západnom horizonte sa črtá silueta

Výhľad z Kršlenice

rakúskeho pohoria Leiser Berge, vpravo v diaľke vidieť Pavlovské vrchy a na severe Biele Karpaty. V susedstve hradného vrchu sa dvíha o necelých 100 m vyšší vrch Pohanská. V prvej polovici 20. storočia bol tiež vyhliadkovým vrchom, avšak dnes výhľadu bráni les, v ktorom sa dajú rozpoznať nepatrné stopy po jednom z najväčších predhistorických hradísk na Slovensku.

Do Plaveckého krasu

Modrý turistický chodník nás povedie miernym stúpaním na

Baborskú s obmedzeným, ale krajinársky pekným výhľadom na Malé Karpaty a Borskú nížinu. Na Amonovej lúke odbočíme doľava a po červenej turistickej trase sa pohodlne dostaneme k poľovníckej chate Mon Repos. Krátke odbočenie po zelenej značke do Mokrej doliny nám síce neponúkne nijakú vyhliadku, avšak oplatí sa ju urobiť pre krasové útvary Plaveckého krasu. Na pravej strane doliny leží jaskyňa Tmavá skala a na ľavej Deravá skala. Obe jaskyne sú známe ako významné paleontologické

Mokrú dolinu z Kršlenice

a archeologické lokality a vynikajú rozmernými vstupnými portálmi. Od jaskýň sa vrátíme na rázcestie pri chate Mon Repos.

Na Kršlenicu

Červená turistická trasa, ktorá je známa ako Štefánikova magistrála, nás priblíži k ďalšej vyhládke. Asi na polceste k nej odbočíme na rázcestí Pod Červenou skalou doľava a po žltej turistickej značke prídeme na **Kršlenicu (2)**. Skalnatý vápencový hrebeň sa tu strmo zvažuje k dedine na úpätí. Absencia hustejšieho lesného porastu umožňuje krásny výhľad na blízku i vzdialenejšiu krajinu. Vyhládka na Kršlenici má trochu inú kvalitu ako z Plaveckého hradného vrchu. Je viac vsunutá do pohoria, čo mierne obmedzuje výhľad do nížiny a na vzdialenejšie pohoria na horizonte. O to zaujímavejšie sú však

bližšie ležiace vizuálne ciele. Vrchy na okraji pohoria vrátane spomínaného hradného vrchu sú spestrením vyhládky. Z Kršlenice nás čaká záverečný úsek výletu – zostup po žltej turistickej značke do Plaveckého Mikuláša.

Odporúčame

Východisko a cieľ výletu nie sú identické, preto treba riešiť dopravný prístup. Optimálne je využiť autobusovú dopravu premávajúcu po západnom úpätí Malých Karpát. Výlet sa dá absolvovať za poľdeň, preto sa na zvyšok dňa ponúka ešte jedna bonusová vyhládka pri Rozbehoch. K horskej dedinke, ktorá je dnes miestnou časťou Cerovej, vedie takisto autobusová linka. Blízko osady stojí rozhľadňa. Výhľad z nej je obrátený dovnútra pohoria na Bukovskú brázdú s priehradou a najvyšší malokarpatský vrch Záruby. Kúsok od rozhľadne sa nachádza zrúcanina hradu Korlátka.

Smolenické vyhliadky

Úchvatná malokarpatská krajina okolo Smoleníc dáva turistom niekoľko možností vnoriť sa do hustej bučiny, počúvať šplechot padajúcej vody vodopádu či vniknúť do podzemia a obdivovať nevšednú krásu kvapľovej jaskyne. Osloví však aj milovníkov krásnych vyhlíadok a rozprávkových krajinárskych scenérií.

Smolenický zámok z Molpíra

Okolie Smoleníc

Okolie Smoleníc a Smolenického zámku patrí medzi turisticky najatraktívnejšie časti Malých Karpát. V tomto priestore pohorie dosahuje najväčšie výškové rozdiely – od styku s Podunajskou nížinou reliéf stúpa o viac ako 500 m po vrchol Zárub, ktorý je najvyšším bodom v Malých Karpatoch. Takáto výšková členitosť je hlavným predpokladom prítomnosti atraktívnych vyhlíadok. Máme tu však aj limitujúci faktor – vyšší stupeň zalesnenia. Prevažne bukový les sa miestami predsa len otvára a umožňuje rozhliadnuť sa po krajine na pomedzí pohoria a nížiny. Krajinársky hodnotné vyhlíadky sa

dajú vhodne spojiť do jedného pešieho výletu.

Na Molpír

Od farského kostola v Smoleniciach sa vydáme po trase náučného chodníka. V miernom stúpaní s domom sa nám za chrbtom postupne otvorí nížinné okolie dediny. Škoda, že svah postupne zarastá náletovými drevinami a pripravuje turistov o krajšie a viac otvorené výhľady do krajiny. Nevšedné lokálne vyhlíadky na Smolenický zámok treba v húštine hľadať, našťastie, zopár ich ešte zostalo. Stúpaním sa dostaneme na vrch **Molpír (1)**, kde sa zachovali stopy po výšinnom hradiisku stredoeurópskeho významu.

Záruby zo Smolenického zámku

Po prehliadke zvyškov kamenných múrov a hlinených valov sa vydáme hľadať zaujímavú vyhlídku. Nájdeme ju pomerne ľahko, pretože sa nachádza na výraznej terénnej hrane, od ktorej sa svah strmo zvažuje do skalnatej doliny Hlboča. Na hrane nájdeme niekoľko vápencových skaliek poskytujúcich výhľad do krasovej dolinky s občasným vodopádom. Ústie doliny do nížiny poskytuje síce obmedzený, ale pekný výhľad na Trnavskú pahorkatinu a výbežok horského hrebeňa Slepého vrchu, na ktorom kedysi stálo ďalšie hradisko.

Na Záruby a Ostrý Kameň

Od Smolenického zámku sa v smere dovnútra pohoria po žltej turistickej značke dostaneme na rázcestie Vlčiareň, v ktorom sa pretína žltá a modrá turistická trasa. Žltá značkovaný chodník smeruje spolu s náučným chodníkom na juh – k jaskyni Driny. Nás však zaujíma modro značkovaný chodník vedúci z doliny Hlboča smerom na západ. Po krátkej chôdzi prideme k ďalšiemu rázcestiu, od ktorého ďalej sledujeme zelené turistické značky. Chodník stúpa skalnatou dolinkou s názvom Čertov žľab na hlavný

Výhľad z Ostrého Kameňa

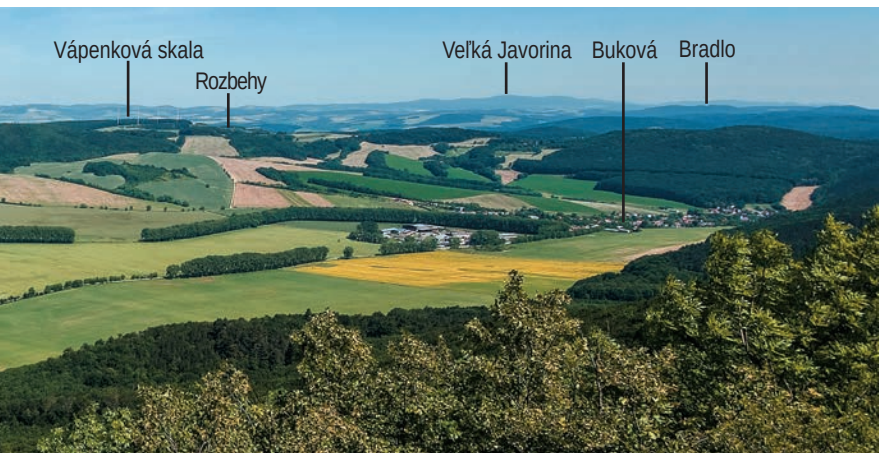
hrebeň masívu Zárub. Po hrebeni vedie červeno značkový chodník Štefánikovej magistrály. Odbočením doprava by sme sa po necelej doline dostali k vyhladke Havrania skala. Vydáme sa však radšej doľava a za krátko sa rozhlíadame zo **Zárub (2)**.

Milovníkov ďalekých výhľadov najvyšší bod Malých Karpát asi sklame. Zato určite ich poteší o 100 výškových metrov nižšie položená vyhladka **Ostrý Kameň (3)**. Na skalnej vyvýšenine úzkeho hrebeňa v 13. storočí postavili hrad slúžiaci na ochranu starej obchodnej cesty vedúcej popod hrad. Známa je pod názvom Česká cesta. Z hradu zostali len ruiny, z ktorých je úchvatný výhľad najmä smerom na západ. Ponad Bukovskú brázdou a okrajové vršky Plaveckého predhoria dovidieť na severnú časť Záhorskej

nížiny a pohraničný hrebeň Bielych Karpát. Z Ostrého Kameňa môžeme zísť do Bukovskej brázdou a výlet ukončiť v Bukovej. Našou alternatívou je návrat na Záruby a ukončenie výletu zostupom po zelenej a modrej turistickej značke do Smoleníc.

Odporúčame

Smolenický zámok patrí Slovenskej akadémii vied, ktorá ho využíva ako kongresové centrum. V letných mesiacoch je však prístupný aj verejnosti. Pri prehliadke odporúčame vystúpiť do zámockej veže, ktorá ponúka kruhový výhľad do širokého okolia. Ďalším spštením výletu v letnej sezóne môže byť návšteva Múzea Molpír v budove bývalej rímskokatolíckej fary.

Myjavské vyhliadky

Malebná kopaničiarska krajina Myjavskej pahorkatiny je takpovediac naruby. Na rozdiel od iných slovenských regiónov tu ľudia sídla a cesty stavali na oblých chrbtoch, zatiaľ čo mnohé doliny zostali zalesnené a neprístupné. Krajina na chrbtoch pahorkatiny je široko otvorená a poskytuje ďaleké výhľady siahajúce až za jej hranice.

Brezová pod Bradlom z Bradla

Myjavská pahorkatina

Vyhliadky obsiahnuté na tejto trase sú od seba pomerne vzdialené. Aj keď sa dajú absolvovať v rámci jedného celodenného pešieho výletu, povaha terénu a kvalita ciest medzi vyhliadkami ich priam predurčuje prejsť na nejakom dopravnom prostriedku. Kto má kondíciu a nebojí sa kopcovitej krajiny, sadne na bicykel, pohodlnejší cestovatelia absolvujú dlhšie úseky medzi hlavnými vyhliadkami trasy autom alebo motocyklom. Na posledné dve alternatívy nie je vhodný iba prvý úsek z Košarísk na Bradlo.

Na Bradlo

Cyklistický výlet sa začína v Košariskách. Z rázovitej obce, ktorá je

rodiskom Milana Rastislava Štefánika, vyrazíme po asfaltovej ceste smerom na Brezovú pod Bradlom sledujúc žlté turistické značky. V Dolných Košariskách odbočíme doprava na strmo stúpajúci chodník. Výstupová trasa vedie popri drevenom dvojkříži, od ktorého sa otvára prvá vyhliadka na trase výletu. Stredobodom výhľadu sú Štefánikove rodné Košariská s kulisou zalesnených Malých Karpát v pozadí. Hlavným cieľom prvej časti výletu je však vyhliadka z mohyly stojacej na vrchole **Bradla (1)**, ktorá je dostupná po zeleno značkovanom chodníku.

Monumentálny pamätník z bieleho spišského travertínu projektovaný architektom Dušanom

Myjavská pahorkatina z hradu Branč

Jurkovičom je miestom posledného odpočinku M. R. Štefánika. Stojí na vrcholovej plošine najvyššieho vrchu Myjavskej pahorkatiny. Výhľad na sever je čiastočne obmedzený lesným porastom, avšak o to krajší a otvorenejší je výhľad na opačnú stranu. Neďaleké mestečko Brezová pod Bradlom uvidíme ako na dlani. Cestou od mohyly k parkovisku sa nám predsa len viac ukáže aj severná strana, aj keď len cez lúku, ktorá sa v zime využíva ako zjazdovka.

Putovanie kopanicami

Z Bradla sa po červenej turistick kej značke dostaneme do Brezovej pod Bradlom. Z mesta na jeho úpätí pokračujeme po trase označenej zelenými turistickými značkami. Tento úsek nie je vyhliadkový, pretože vedie po asfaltovej ceste stúpajúcej hore dolinou. Okolitá krajina však nie je nezaujímavá, pretože patrí k typickým kopaničiarskym oblastiam a cesta mŕňa jednu kopanicu za druhou. V osade Rafčíkovci

Hrad Branč

